

Opposition Member in each Tribunal as per my suggestion. Hon. member Sri J. H. Patel referred to this point during his speech. In about 40 to 50 Land Tribunals, Opposition members have not been included. I had a discussion with the Revenue Minister in this connection. I had also raised the issue of privilege and the Minister had assured that he will reconstitute the Land Tribunals.

Further, he is now constituting Land Grant Committees. Of course, orally he has asked me to give list of the Opposition Members to be included on these committees. I told him that unless there is a positive assurance from the Hon'ble Minister to include one Opposition member in each Land Grant Committee I am not prepared to give the list. I would like to have a solemn assurance from him that he will include one Opposition member on each Land Grant Committee and also in the Land Tribunals. He should not only give an assurance but he should also implement it within a week or two. Otherwise, we will have to take recourse to force him to implement it.

BUDGET ESTIMATES FOR 1979-80

Demands for Grants.

Demand Nos. 21, 48 to 52 and 59 (Debate Continued)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ (ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಂದಾಯ ಬೇಡಿಕೆ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ಬಹಳ ಟೀಕೆಗಳು ಕಠಿಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಅಥವಾ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾಡಿದಂಥಾ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸಲಹಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಏನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹಲವಾರು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್‌ಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಜನಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮುಂತಾದ ದೂರುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಟೀಕೆಗಳು ಏನೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಂದ ಬಂದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲ, ಸರಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹುಕಂಗಳನ್ನು ಅವರು ಓದುವುದಿಲ್ಲ, ಹಾಗೂ ಹೇಗೆ ಅವರು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಶ್ರಮ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಅವರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರಲಿ, ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರಲಿ, ಅಥವಾ ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ಆಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರಲಿ ರಾಜ್ಯದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಶ್ರಮ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್

ಪೋಗ್ರಾಂ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ದಿವಿಷನಲ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಪೋಗ್ರಾಂಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ದಿವಿಷನಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಂಥ ತರಬೇತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಹೊಂದಿ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ ಹೊರತು ಸಹ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೆಮ್ಮೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರು, ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಲೀ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಲೀ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತರಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ತೆಲ್ವರ್ ಅವರು ಅವರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರು ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ; ಎಂದು ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದಾಗ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿ ಇರಬೇಕು, ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅಂಕೀಕರಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವಂಥ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಥ ಬಂದು ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ನಾವು 31-3-2ರ ರೀತಿ ಹೊಂದಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಂದು ಕಾಪಿಯನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ತರಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ದಿವಿಷನ್ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ, ಇವರಿಂದ ಪತ್ರಗಳು ಜಾಗೃತ ವಿಲೇವಾರಿಯಾಗದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ, ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನಾನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಜನರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗ ಇದೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕಾಸ್ತ್ ನವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಲಾಸ್-0ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಇಲ್ಲ. ಕ್ಲಾಸ್-2ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 313 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಎಸ್.ಸಿ.ಯವರು 23 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ 2 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಯಿತು, ಎಸ್.ಟಿ.ಯವರು ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದಾರೆ. ಕ್ಲಾಸ್-3ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 1820 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಸಿ.ಯವರು 312 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ 3 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಯಿತು, ಎಸ್.ಟಿ.ಯವರು, 0.5 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಅಕೌಂಟೆಂಟಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 200 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಸ್.ಸಿ.ಯವರು ಮತ್ತು ಎಸ್.ಟಿ.ಯವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ 332 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ 0.5 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗಿದೆ.

ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಸ್-0ರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಕ್ಲಾಸ್-2ರಲ್ಲಿ 22 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಎಸ್.ಸಿ.ಯವರು 2 ಇದ್ದಾರೆ, ಅಂದರೆ 0.9 ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಕ್ಲಾಸ್-3ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 215 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಪೈಕಿ ಎಸ್.ಸಿ.ಯವರು 31 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ 0.1 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಯಿತು. ಕ್ಲಾಸ್-4ರಲ್ಲಿ 0133 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಸಿ.ಯವರು 22 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ 0.1 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಸ್-0 ರಲ್ಲಿ 2 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಎಸ್.ಸಿ.ಯವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಕ್ಲಾಸ್-2ರಲ್ಲಿ 33 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಪೈಕಿ 3 ಜನ ಎಸ್.ಸಿ.ಯವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ 0.9 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಯಿತು. ಕ್ಲಾಸ್-3ರಲ್ಲಿ 200 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಪೈಕಿ ಎಸ್.ಸಿ.ಯವರು 20 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ 0.1 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಯಿತು. ಕ್ಲಾಸ್-4ರಲ್ಲಿ 43 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ 0.5 ಜನ ಎಸ್.ಸಿ.ಯವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ 0.1 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಯಿತು.

ಅಮೇಲೆ ಎಂಡೋಮೆಂಟ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಸ್-೧ರಲ್ಲಿ ೫ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ, ಎಸ್.ಸಿ.ಯವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಕ್ಲಾಸ್-೨ ರಲ್ಲಿ ೯ ಜನ ಇದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಎಸ್.ಸಿ.ಯವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಕ್ಲಾಸ್-೩ ರಲ್ಲಿ ೧೫೬ ಜನರು ಇದ್ದು ೧೭ ಜನರು ಎಸ್.ಸಿ.ಯವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅಂದರೆ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಯಿತು. ಕ್ಲಾಸ್-೪ ರಲ್ಲಿ ೫೫ ಜನ ಇದ್ದು ಎಸ್.ಸಿ.ಯವರು ೯ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಏನು ಇದೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾರತಮ್ಯ ನಡೆದಿದೆ, ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಬ್ಯಾಕಲಾಗ್ ವೇಕೆನ್ಸೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಪ್ರೋಸ್ಟ್ನಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಕೆಟಗರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಅಷ್ಟಾಗಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಧೈರ್ಯ ಸಾಲದು. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಹಳೆಯ ತರಹದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಭಾವನೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ನಾವು ಸಮಾಜವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಯತ್ತ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗ ಏನು ಇದೆ. ಅದು ಇನ್ನೂ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇವರು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಧೈರ್ಯ ಸಾಲದು. ಆದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿದಾಗಲೇ ಏನೋ ಆದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜುಡೀಷಿಯರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸರಿ ಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಚೀಫ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಜುಡೀಷಿಯರಿಯವರು ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮುಂದು ನೋಡತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಳಕು ದಿವಸದಿಂದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಕೊರತೆಯಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಲು ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಯಾರು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಡ್ಜ್‌ಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಪೈಕಿ ಬಡ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾರೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪವಾಗಲೀ, ಬಡವರ ಕಷ್ಟಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಭಾವನೆಯಾಗಲೀ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಬಡವರ ಪೈಕಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥಾಧೀಶರಾದರೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಅವಕಾಶಕ್ಕೆ ಎಡೆಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅಂತಹವರು ಮೊದಲು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಏನು ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ತರ್ಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಯಾರು ಕೇಳಬೇಕು? ನಾವು ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಅವರೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಯಾರು ಕೇಳಬೇಕು? ಈ ಮನಗೆ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಮಂಗಳ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಮನೆ ಶಕ್ತಿಯಂತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದಕಾರಣ ನಾನು ಈ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅವರು ಇಂತಹ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್ ಅವರು, ಶ್ರೀ ಜಯದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು, ಶ್ರೀ ಬಸಪ್ಪನವರು ಜಮಾಬಂದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೦೦ರಲ್ಲಿ ಇದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು. ಆದರೆ ಕಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈಗ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವುದರ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ, ಇದರ ಮೂಲಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೆಳದಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಜನರಿಂದ ಬಂದ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಕಾಲಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾವು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಈಗ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ರೈತರಿಗೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಕೂಲಿಕಾರರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮಾನ್ಯ ಜಯದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಏನೆಂದರೆ, ಜಮಾಬಂದಿ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಆ ಭಾಗದ ಎಂ. ಪಿ. ಗಳನ್ನು ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೇಕು ಎಂದು. ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ತರಹದ ಒಮ್ಮತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಒಂದು ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಜಮಾಬಂದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಮಾನ್ಯ ಜಯದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಒಂದು ಊರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆನಂದವಾಯಿತು ಅವರು ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಆಗಿ ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆಯಾಯಿತು. ನಾವು ಜಮಾಬಂದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಅವರು ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಲ್ಲ ಜನರ ಸಹಕಾರ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಚರಂಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದು, ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಬಳಸಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಡು ಬರುವಂತೆ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ನನಗೆ ಆನಂದವಾಯಿತು, ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಏನು ಅನಿಸಿತು ಎಂದರೆ, ಎಲ್ಲ ಶಾಸಕರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಜನರ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಪಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಜಮಾಬಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಂದ ಓದಿದ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ:—ತಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅದೇ ರೀತಿ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಹೊರಡಿಸಿದಿರಾ? ಮಾನ್ಯ ಜಯದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಕರೆವಾಗ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಕಾರಣ ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಡಿ. ಸಿ. ಅವರೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಡಿ. ಸಿ. ಅವರೂ ಸಹ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಪೆನ್‌ಷನ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದರು, ಲೋನ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದರು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದರು; ಅದರಂತೆ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೂ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಡಿ. ಸಿ. ಅವರು ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾವೇನಾದರೂ ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಹೊರಡಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವರಂಗಪ್ಪ:—ಎಲ್ಲ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳ ಒಂದೆಂಬೂ ಡಿ. ಸಿ. ಅವರು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆವೋ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ:—ತಮಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಆನಂದವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿರು. ತಮಗೆ ಆನಂದವಾದ ಮೇಲೆ ಡಿ. ಸಿ. ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವರಂಗಪ್ಪ:—ಈಗ ಜಮಾಬಂದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮುಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಜಮಾಬಂದಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾರ ಯಾರ ಸಹಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಮುಕುಂನಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಕಾರಿಯನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ತಾವೂ ಅಸೆಟ್ ಮಹಿಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಕೆಲಸಗಳು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಜಮಾಬಂದಿಯ ಕಾಲ

ದಲಿ ತಾವು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಕಾಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳೂ ಆಗು ತ್ತವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ; ಅದರಂತೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಲು ನಾನು ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು, ಮಾನ್ಯ ದಾಮೋದರ್ ಮುಲ್ಕಿ ಅವರು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ತಲಾಟಗಳು ಎಂದು ಬೇರೆ ಹೆಸರನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇವ ರಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು; ಏನೆಂದರೆ, ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ದಾಖಲೆ ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಅದರ ನಕಲುನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಕೊಡುವಂತಹ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ನಕಲು ಕಾಪಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಅವರು ರೈತ ರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ನಕಲು ಕಾಪಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಇವರಿಂದ ತೆಗೆದು ತಹಶೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಕಲು ಕಾಪಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲರೂ ತಹಶೀಲ್ದಾರರ ಕಛೇರಿಗೆ ಬಂದು ಹೋಗಲು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಬಹುದು; ಆದರೆ ಇವರಿಂದ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಿರುಕುಳ ವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಈ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತ ಹುಕುಂ ಹೊರಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್:-ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಅವರಿಗಿಂತ ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಜಾಸ್ತಿ ಕೇಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ : ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲ್ ಅವರ ವಾದ ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಡಿ. ಸಿ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅವರು ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಅದಕ್ಕೂ ಜಾಸ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿ ಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಸಂಶಯ ವಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ನಾವು ಜನರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿ ಹಾರ ಮಾಡಲು ಈ ರೀತಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಬಹು ದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಇವರು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಯೋ ವಾಸ ಮಾಡು ತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಬೇಕಾದಾಗ ಜನರು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲು ಈ ವರ್ಷ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಸಾಲ ಕೊಡುವಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಹುಡ್ಕೋದಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಇವರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್ ಪೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಟ್ಟು ೯೪೯೪ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂ ಟೆಂಟ್ಸ್ ಅವರಿಗೆ ೮,೭೨೨ ಮನೆಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗೂ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್ ಪೆಕ್ಟರ್ ಗಳಿಗೆ ೭೦೨ ಮನೆಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಸುಮಾರು ೬,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ ೮,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಒಂದು ಮನೆಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಟ್ಟು ೯,೬೯,೬೪,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾರಿ ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟನ್ನೂ ನಾವು ಹುಡ್ಕೋ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಪೂ ತೋಟಿದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

೨-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಇನ್ನೂ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಸಹಾಯಕರನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿ ದ್ದೇವೆ. ಇವರಿಗೆ ಮೊದಲು ತೋಟ ತಳವಾರರು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಮಿರಾಸ್ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಮಿರಾಸ್ ನಿರಾಸೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ತೋಟ ತಳವಾರರು ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಜನಗಳ ಪರಿಚಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿ ರುತ್ತದೆ. ಅಂಥಹವರ ವಂಶದಲ್ಲಿಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಗ್ರಾಮಸಹಾಯಕರು ಎಂದು ನೇಮಿಸಿ

ಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹವರು ಸುಮಾರು ೮,೯೪೧ ಜನರನ್ನು ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದಮೇಲೆ ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರು ಅಂತೋದಯ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಸಹಾ ಅಂತೋದಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರದ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೫ ಮನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜಡವರ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ ? ಯಾವಾಗ ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದು ? ಅದಕ್ಕೊಸ್ಕರ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದೆ ವೆಂದರೆ ಈಗ ಬಹಳ ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದೇವೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆ. ನನ್ನ ಒಂದು ಇನ್‌ಫಾರ್ಮೇಷನ್ ಏನೆಂದರೆ ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇವರು ಅಂತೋದಯದ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ಬರೀ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ರಾಜಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ. ಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಇಬ್ಬರು ಮೂವರನ್ನೇ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಅಂತೋದಯ ಬರೀ ಕಾಗದದ ಮಾತು. ಅವರು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಜಶೇಖರನ್ : ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಿಂದ ಒಂದು ಮ್ಯಾಂಜೀನ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಂತೋದಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟು ಫ್ಯಾಮಿಲಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಡಿಟೇಲ್ಸ್ ಅದರಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ನನ್ನ ಬಳಿ ಇದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅದು ಬೇಕಾದರೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ :—ನಾನು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತೋದಯ ಯೋಜನೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಅಚ್ಚು ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜೀತಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥ ಜನಗಳನ್ನು ಎಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಎಂದು ಹೆಸರು ಇಟ್ಟು ಜೀತಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಅಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಎಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಸಂಸಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಬೇಕೋ ಆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಎಂದರೆ ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ಎತ್ತು, ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ವ್ಯವಸಾಯದ ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಾಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಮನುಷ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಗೂ ಇದನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜೀತದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಈ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಎಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ನೀವು ಯಾರು ಎಲ್ಲಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಆ ಅವರು ನಾವು ಎಸ್ಟೇಟಿನ ಜನ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಭಾವನೆ ನೆಲಸತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಎಂಪ್ಲಾಯಮೆಂಟ್ ಅಥರ್‌ಮೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಎಂದು ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಕಾರಣ ಅದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ. ಈ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಥರ್‌ಮೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ನಾಗವಂಕಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿ ೨ ಲಕ್ಷ ೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ. ನಾವು ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ೬೦ ರಿಂದ ೮೦ ಲಕ್ಷದವರೆಗೂ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು

ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಎಂದೆಂದೂ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವಾಗ ಕಷ್ಟಗಳು ಬರಬಹುದು ಆದಿ ಆತಂಕಗಳು ಬರಬಹುದು ಆದರೂ ಸಹ ನಾವು ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿಯೇ ತೀರುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಲಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನ ಸುಖವಾಗಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ರಾಮರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಅದರ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅವನ್ನು ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸುಖಕ್ಷಮಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ, ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಾಗೂ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫರ್‌ಮೆಷನ್ ಸ್ಕೀಂನ್ನು ತಂದು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಸದುದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾದೀತು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್ :—ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಅಂಥಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿತು. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫರ್‌ಮೆಷನ್ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

SRI M. V. RAJASEKHARAN :—He has to be congratulated. Irrespective of party consideration, we have to congratulate him. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ದಯವಿಟ್ಟು ರಾಜಕೀಯ ತರಬೇಡಿ, ಇದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆ. Whether all your schemes are going to succeed or will fail is the barometer. ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಅದನ್ನು ಎಫಫೆಕ್ಟಿವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ :—ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ. ಫಂಡ್ ಫಾರ್ ವರ್ಕ್ ಎಂದು ಒಂದು ವರ್ಕ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್‌ಗೆ 31 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ 10 ರಿಂದ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಏನಾದರೂ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಬಂದರೆ ಕಷ್ಟಗಳು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಾವು 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ತಪ್ಪಿದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ ನಾವು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಕ್ಲೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಶೇಖರನ್ ಅವರು ಶಹಬಾಷ್ ಗಿರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅರಿತಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಜಶೇಖರನ್ :—ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಶಹಬಾಷ್‌ಗಿರಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ :—ಅಲ್ಪನ್ ಲಾಂಡ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಯನ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಜೆ.ಎಚ್. ಪಟೇಲರು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ತಮ್ಮ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹಿಂದೆಯೇ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಈಗ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತರುತ್ತೇನೆ. ಅರ್ಬನ್ ಲಾಂಡ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿನಿದೆ ಅದರ ಬದಲು Non-Agricultural Revenue Assessments ಬೇರೆ ಒಂದು.....

SRI B. B. SAYANAK.—I request the Hon. Minister to speak in English regarding this Urban Land Tax.

SRI B. BASAVALINGAPPA.—Alright. I had previously held out an assurance that I would bring a Bill to replace the present Urban

Land Tax. Now, as per that assurance, I am always at it and the hon. Member will be happy to see the Bill being introduced in the next session.

SRI B. B. SAYANAK.—Discrimination in procedure in Belgaum.....

SRI B. BASAVALINGAPPA.—The Bill is not before us.....

SRI B. B. SAYANAK.—Regarding the Urban Land Tax, the Asst. Commissioner is issuing the notices to the land-lords or the concerned people. If the Government is of the opinion that they have to scrap the present tax, I have no objection; But the thing is, everything is going on there. If the Hon-Minister is going to say that he would bring a new Act and this present Act is scrapped, I have no objection.

SRI B. BASAVALINGAPPA.—Until I replace the Act, I cannot do it. and this process must go on and I think the recovery proceedings are now stalled; He need not apprehensive of what is going to happen under the Urban Land Tax Act.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮನ್ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೌಸ್ ರೆಂಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಿಂದೆನೂ ಮಾಡಿದ್ದರು, ಈಗ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಂತೂ ತಡವಾಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ತಮಗೆ ಯಾವತ್ತು ಹೇಳಿದ್ದೆ, ಅವತ್ತೇ ಬಿಲ್ ಮಾಡಿದವು. ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವತ್ತೇ ತಯಾರಾಗಿದೆ, ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಯನ್ನು ತರಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. Certain Inams Abolition Act, Sandur Inam Abolition Act ಇವುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಆಯಿತು. ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿದವು, ಆದರೆ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಟೈಮಿನಲ್ಲಿ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆಗ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅದು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಯಿತು. ಅದನ್ನು ಪುನಃ.....

ಶ್ರೀ ಜಿ ಎಚ್. ಪಟೇಲ್ :—ಸಂಡೂರು ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೋದವು. ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕಾನೂನುಮಾಡಿ ಸಂಡೂರು ರಾಜ್ ಇನ್ ಫೂಯನ್ಸ್ ಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಸಮಯದೊಳಗೆ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡದೇ ಆಕ್ಟ್ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇನ್ನೇನುಬೇಕು? ಅದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಅಸೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ ಅದು ಆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ It was not implemented. this is the first of its kind in the State. This was only because of the political interference.

SRI B. BASAVALINGAPPA.—I may assure the Hon. Member that even an Ordinance is issued and the rules are given effect to so that it may be implemented. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಹಿಂದಿನ ಆ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಯಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ರಿಬ್ಲೈರ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿಬಿಟ್ಟು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತರಬಹುದ್ದೇನೆ, ತರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿರಿಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನೂ ಕೂಡ ತಯಾರುಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡ್ತೆ.

ಶ್ರೀ. ಎನ್. ಸ್ವಾಮಿಪ್ಪ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾರ್ಚ್ ನಲ್ಲಿ ಫಾರ್ಮ್‌ಸರ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಉಳಿದವರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಪುನರ್ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಡವಾಗಿದೆ, ಅವರು ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು, ಪಟೇಲರು ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲೇಬೇಕು. ೧೯೭೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜಮೀನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾವು ನೋಡಿದಾಗ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಸ್ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ನಿಗದಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೨ ತಿಂಗಳ ಮಾತು ೩೬ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ೧೯೭೦ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಸ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬಸ್‌ನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಆಫೀಸರ್ ಕಾರಣ ಇರಬೇಕು, ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕಾರಣ ಇರಬೇಕು. ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಾರತಮ್ಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡಿ ಇದು ಅಸೆಸೆಮೆಂಟ್ ಆಗುವವರೆಗೆ, ತನಿಖೆಯಾಗುವವರೆಗೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಸ್‌ನವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕು, ಲೆಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕುವವರೆಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್ :—ಜನರಲ್ಲಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್‌ಗೆ ಪುನಃ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲೆಸ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಬಗ್ಗೆ ಏನು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ :—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅಂದರೆ ಸಾಹುಕಾರರು ಸಹಕಾರಿ ಜಮೀನು ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಡವರು ಹೆವರಿಬಿಟ್ಟು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲೆಸ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ೫೦೦೦ ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ. ೩೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮಗೂ ನಿಮಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಚ್ಛಾದ ಇರಬೇಕು. ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಭಾಷಣಮಾಡಿ ಬರೀ ಕಲ್ಲು ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಸಾಹುಕಾರರು ಕೈತುಂಬ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿ ಯಲ್ಲ. ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕನಕರದಿಂದ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿ ಎಂದು ನಾನು ಏನುಬಂದಿದೆ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ :—ಅವರಲ್ಲರೂ ಬಡವರೇ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ :—ನಮಗೆ ತಾರತಮ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ೧೯೭೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮಾಡಿದಲ್ಲ. ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ವಾದ. ಬಗರ್‌ಹುಕುಂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದರು, ಕಾನೂನು ಬಿಟ್ಟು, ರೂಲ್ಸ್ ಬಿಟ್ಟು ಯಾರು ಬಡವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ನಾನು ಶರಣಾಗುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ :—ನಾವು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕಳೆದ ಸದನದಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ೨೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಬಗರ್‌ಹುಕುಂ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗಿದೆ. ರೆಗ್ಯುಲರ್‌ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ :—ಸ್ವಾಮಿ ಒಟ್ಟು ೨ ಲಕ್ಷದ ೮೧ ಸಾವಿರದ ೩೨ ಎಕರೆ ೧೨ ಗುಂಫೆ ಬಗರ್‌ಹುಕುಂ ಆಗಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏಸ್.ಸಿ ಯವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ೫೧,೨೩೭ ಎಕರೆಗಳು ಮಾತ್ರ. ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೨ ಲಕ್ಷದ ೩೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳು ನಾಸ್ ಎಸಿಯವರಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ನನಗೇನೂ ವ್ಯಥೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರೂ ಬಡವರೇ ನಾವು ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ

ತಕ್ಕದೆಲ್ಲಾ ಯಾರು ಯಾರು ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೇ ಬಗರ್‌ಹುಕುಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಅವರಿಗಿಲ್ಲಾ ಪೂರ್ವ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಇನ್ನು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬಡವರು ತೀರಾ ನಿರ್ಗತಿಕರು ಇದ್ದಾರೋ, ಯಾವನಿಗೆ ಆಸ್ತಿ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂಥವನಿಗೆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೇಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವನಿಗೆ ಆಸ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಲೇಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಅನಂದರಾಯರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಗುಡಿ ಗುಂಡಾರಿಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿ ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ, ದೇವಸ್ಥಾನ ಕಟ್ಟಲು ಆಸ್ತಿಭಾರ ಹಾಕಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ದೇಶ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ದೇಶ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಕೊನೇ ಪಾಸುಪಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಅವನಿಗೆ ಆಸ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲವೋ ಅಂಥವನಿಗೆ ಆಸ್ತಿ, ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟದೇ ಆದರೆ ಆಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮ್ಭಂಧವರು ಸಮ್ಭಂಧ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವವರು ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೨೦ರಷ್ಟು ಇರಬಹುದು ಬಾಕಿಯವರು ಇವತ್ತು ನಿರ್ಗತಿಕರು ಯಾರೋ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅವರು ಬೀದಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥಾ ಜನಗಳ ಕಡೆಗೆ ನಾವು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ೧೦೦ ೨೦೦, ೩೦೦ ಎಕರೆಗಳವರೆಗೆ ಬಗರ್‌ಹುಕುಂ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ೫೦ ಎಕರೆ ಕೊಡಿ ಅಂತ ಕೇಳುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಇದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂತ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಸರಿಹೋಗಲ್ಲ ಅಂತ ಅಲ್ಲ. ಆದರೇ ಅದೇ ಸರಿ ಅಂತವಾದ ಮಾಡುವ ಜನ ಕೂಡ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ, ಇದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ೨೦೦, ೩೦೦ ಎಕರೆ ಯಾರು ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರು ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಬಗರ್‌ಹುಕುಂ ಇನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎತ್ತಕ್ಕೆಂದರೆ ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್‌ನಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪತ್ತು ಬರುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅರ್ಥಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ವಾದ ಮಾಡುವ ಜನ ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ವಾದದಿಂದ ಅವರು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಏನೇ ತಡೆಹಾಕಿದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯರ್ಥವೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. We cannot bind the future generations. We can do what we wanted to do when we are Members of the Assembly. ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಪೀಳಿಗೆಯವರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದೇ ಹೊರತು ನಮ್ಮಿಂದ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನಾಗಿ ಸ್ವತಃ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ನನಗೆ ಮಮತೆ ಇಲ್ಲ. ಅಭಿಮಾನವಿಲ್ಲ ವಿಸ್ತೃತವೂ ಅಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅದರಿಂದ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿತ್ತಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ? ಎನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು ? ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ? ಅದನ್ನು ರೂರು ಮಾಡಬೇಕು ? ಏ ಜನ ಮಾಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ೪೦೦ ಜನ ಮಾಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೧೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಂಥ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಂದ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಬರುತ್ತಿದೆಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕನ್ಸನ್ ದೇವರ್ ಲಾರರ ಟೀ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಒಂದಿತ್ತು, ಅವರಿಗೆ ೧ ಲಕ್ಷದ ೨೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಇತ್ತು ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗ, Not a single paise was paid to them when the lands were acquired by the Government. Now it is in the possession of the Government. I am thinking how best and to what extent these estates which are originally the property of the Government could be acquired free of compensation.

SRI J. H. PATEL—Are you thinking of nationalising the Estates?

SRI B. BASAVALINGAPPA—It has not yet been contemplated...

ಇನ್ನು ನಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮಂಥ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ನ್ಯಾಶನಲೈಜ್ ಮಾಡಬಹುದೇ ಬಿಡಬಹುದೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ, I told you earlier we cannot bind the future generations to our thoughts and ideas. It is not static. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರ್‌ಗಳು ಸಹ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕು, ಸಂಖ್ಯಾಗಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯಾಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ? ಕಾಫಿ ಪಾಂಟೇಷನ್‌ನವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಮೀನು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಜಮೀನನ್ನು ಬಗರ್‌ಹುಕುಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅವರು ಹೇಗೋ ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತು. ಅವರಿಗಿರತಕ್ಕಂಥದನ್ನು ಅವರು ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಲಿ, ಆದರೆ ಯಾರೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ವಿದ್ಯಾವಂತರಿದಾರೆ ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಜಮೀನನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೇವಲ ಒಪ್ಪಬಹುದು, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಒಪ್ಪದೇ ಇಂಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಇರಬಹುದು ಆದರೆ ಒಪ್ಪದೇ ಇರುವವರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಜನ ಇರಬಹುದು. ೧೯೭೫ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ವಿವರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು-೪೭ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ತುಮಕೂರು-೪೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ-೪೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಶಿವಮೊಗ್ಗ-೩೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಕೋಲಾರ-೪೭ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಮೈಸೂರು-೪೧ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ-೨೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್. ಹಾಸನ-೩೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ-೨೭ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ-೩೧ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಬೆಳಗಾವಿ-೩೧, ಬಿಜಾಪುರ-೨೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಟೋಟಲ್ ೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ೧೭ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ರಾಯಚೂರು ೩೯, ಬಿ.ದರ್ ೩೩, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ೩೧ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಳ್ಳಾರಿ ೩೬-ಪರ್ಸೆಂಟ್-ಈ ತಂಹ-ಲೆಕ್ಕ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಜಶೇಖರ್—ತಾವು ಈಗ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಏನು ಹೇಳಿದಿರಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಡ್ರೈಲ್ಯಾಂಡ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವ ತೋಟಗಳು ಇವೆ ಮತ್ತು ಇರಿಗೇಷನ್ ಇದೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಾವಲಿಂಗಪ್ಪ—ಇರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇಂಥಂಥಾ ಕೆಟೆಗರಿಯವರಿಗೆ ಇಷ್ಟಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಡ್ಡು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರಿಗೆ ನಿಗದಿತವಾಗಿ ಕೊಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಅವರಿಗೇನು ಬೇಡ ಅಂತ ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಸರ್ವೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ತಾರತಮ್ಯ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾರು ಜಾತಿ, ಭೇದ ಇಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಜಮೀನು ಕೊಡಿ ಅಂತ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೇನು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ—ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಬೇರೆ ವಿಚಾರ, ಏನೆಂದರೆ ಅಮೇಲೆ-ಬಲೀಷಿ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರು ಯಾರು ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲೆಸ್ ಪರ್ಟನ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆೋ ಅವರಿಗೂ ಕೊಡಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೂ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಿದನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಅವರ ಅಮೇಲೆಬಿಲಿಟಿ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡಿ. ಇನ್ನು ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸರ್ಪರಂಟ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಇನ್ನು ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಅತಿ ಕಡುಬಡವರಿದಾರೆ, ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಯಾವ ಜಾತಿಯವರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅಂಥವರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅಷ್ಟೆ. ಅಮೇಲೆ ತಾವು ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್‌ನವರಿಗೆ ಇಷ್ಟಷ್ಟೇ ಜಮೀನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಏನೂ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಯಾರು ಯಾರು ಎಷ್ಟಷ್ಟು ಜಮೀನು ಹೊಂದಿರೆ

ಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಜನಗಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ರಾಗಿ ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರ ತಲೆ ಫೋವು ಅರ್ಧ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಅರ್ಧ ಲೇಬರ್ ಪ್ರಾಬ್ಲಂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ತಮಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇರಲಿ, ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅದೊಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಆಗಿದ್ದು ಒಂದು ಉದ್ದಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ಎನ್‌ಕ್ಯೂಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರವರಿಗೇ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿಂ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರೇಗೌಡರು ನನಗೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ ಫಿಲಾಸಫಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರು ಏನಿದಾರೆ ಅವರ ಜಮೀನು ಬಗ್ಗೆ ಎವರ ಇರತಕ್ಕ ಪಟ್ಟಿ ಬುಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಕಂಬರ್‌ನ್ಸ್ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಜಶೇಖರನ್.—ಕ್ರೈಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಅನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು, ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಯಾವಾಗ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು (ಆಗ ತಾವು ಇರಲಿಲ್ಲ) ಕೆಲವು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಕ್ರೈಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಎಂದು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅತಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ರಾಜಶೇಖರನ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಸಲಹೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವರು ಕ್ರೈಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲರು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಕಂಬರ್‌ನ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ ಸಾಲದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಇದು ಎರಡೂ ಒಂದೇ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಆಕ್ಟನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ನಮೂದಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾಯರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸ್ಟೇಟರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ನಿಜ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಮಠ ಮಂದಿರಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಅವು ಏನಾಗಿವೆ ಎಂಬುದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅನೇಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಯಾರೂ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನಮ್ಮಂಥವರು ನಿಮ್ಮಂಥವರು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಟೆಲ್ ಸಿನೆಮಾಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗುಡಿಯ ಹಾಗೂ ಮಠಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಸ್ತಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ರೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅನ್ನು ಆಗಲೇ ಅಥವಾ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಅನ್ನು ಆಗಲೇ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಆದಾಯ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನೀವು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಆ ಕಡೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಮೊದಲು ತಾವು ಎಂಡೋಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಲ್ಲ ಅದು ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದಿದ್ದು ನಿಜ. ಪುನಃ ತೆಗೆದು ಹೊಸದಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಸಬ್ ಕಮಿಟಿ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ಸ್, ಹಿಂದುಗಳು, ಬೌದ್ಧರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಗಳಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಆಳವಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಅಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕೈಹಾಕಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಮುನ್ನಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ದೇಜ

ರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದರು. ನನ್ನ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಆ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ನಾನು ತಲೆ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ತಿರುಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ದಯೆ ಮಾಡಿ ಆ ಹೊರೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ನಡವಳಿಕೆ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಬಾಳಬೇಕೆಂದೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಇಂಥ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಹೊರಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ತಲೆಮೇಲಂತು ದಯೆಮಾಡಿ ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ನೀವು ಏನೋ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ? ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಿಮಗೆ ತಂಗಿನಕಾಯಿ ಒಡೆಯಬೇಡಿ ಊದಿನ ಕಡ್ಡಿ ಬೆಳಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಏನಾದರೂ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಯೆ ? ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಅನಂದರಾವ್.—ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ನನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಏನು ಸಮಾಜದ ಜನರಿಗೆ ನಾನು ಏನಾದರೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆಯೆ ? ಹೀಗೇ ಮಾಡಬೇಕು. ನಂಬಿಕೆ ಇಡಬಾರದು ನಂಬಿಕೆ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಎನಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಯೆ ? ಪಾವು ಬುದ್ಧಿ ವಂಶರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ದಯೆಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೊರೆ ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಅನಂದರಾವ್.—ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಡಿ, ಬಿಡಿ, ಆ ಕಾಳಜಿ ಇಲ್ಲ. ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಇದೆ (ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು) ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಆಧುನಿಕ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಅಂಜೇಡ್‌ಕರ್ ಎಂದು ಸೂರಸ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ (ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾವ ಬಿತ್ತರ ವೈಖರಿ). ಕ್ರಾಂತಿ ಪುರುಷರು ಆಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರ ಅನಿಸಿಕೆ ಗಳನ್ನು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕೇಳಿದೆ. ಅವರ ಪತ್ರಿಕೆಯವರಿಗೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಭಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರ ಪ್ರಭಾವ ಇವರ ಮೇಲೆ ಆಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇವರ ಪ್ರಭಾವ ಅವರ ಮೇಲೆ ಆಗಿದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ನಾನು ಅವರೊಡನೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ, ಯಾರು ಮರಾಠೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಮರಾಠೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ಮರಾಠೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರಿಗೆ ಮರಾಠೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡಬಹುದು. ನಮಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕೊಟ್ಟರೆ, ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಾನ ಮಾನ ಕೊಡಬಹುದೆಂದರು. ಅವರ ವಾದ ಸರಿ ಎನಿಸಿತು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ್ ರಾವ್.—ಬಿಲ್ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಹಾಗಾದರೆ ಯೂನಿಫಾರಂ ಬಿಲ್ ತಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ?

ಫೀರ್ದನ್.—ಅವರು ಈಗ ದೇವರ ಆಸ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅಡ್ಡ ದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಅನಂದರಾವ್.—ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಅಡ್ಡ ದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಯಾರು ಎಳೆದರೂ ಅವರು ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶಂಕರ್‌ರಾವ್ ಅವರು ಕೇಳಿದರು ಯೂನಿಫಾರಂ ಆಕ್ಟ್ ತಂದು ಬೋರ್ಡ್ ನಿರ್ವಾಣ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಹೇಳಿ. ಇದರ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇಡ. ದೇವರೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹೊರೆ ಹೊರಿಸಬೇಡಿ ಎಂದರೆ ಪುನಃ ಪುನಃ ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ತತ್ವದ ಅವರು ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ

ದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಯೂಲರ್ ಡಮಾಕ್ರಸಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದವರು ಮಠ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ನಾವು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಥವಾ ಯಾರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ನೋಡೋಣ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಯ್ಯನವರು ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗ ಸಬ್ ಕಮಿಷಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಸ್ತಿಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ನಂತರ ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೧೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಅನೇಕತ್ಯರಸ್ಸು ಕಲ್ಪಿವೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜ ಈ ಜಮೀನು ಎಕ್ಸೆಚ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಹಾಗೂ ರಿವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸೆಚ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನಮ್ಮ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಸೇರಿ ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಪುಬಾಗಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನಾನು ಹಿಂದೆ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಂತೆ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳು ಇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇಕರು ನಮ್ಮ ಆಲಾಪಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಕ್ಕದ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಶ್ರೀ ಎಕರೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರೈತರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಿದ್ದಂಥ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಫೀ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನೇ ಈಗಲೂ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಉತ್ತರವು ಅವರಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಧಾರಣೆಯಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿವೆ, ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಹಾಗೆ ಇವೆ. ಅದನ್ನು ಸಂಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ರಿಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಸರ್ವೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ವೆಹಿಕಲ್ ಮತ್ತಿತರ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಖಾತೆಯವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇದೆ. ಅಂತಹ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಇವರಿಗೂ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು, ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ, ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಬಾಂಬೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಇವೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನಾಧಾರ ಅಕ್ಟೋ ತರಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಎಗ್ಜೆಂಪ್‌ಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸರ್ವೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಂಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಯಾವ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಹಳೆಯ ಎತ್ತು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಕೈಹಾಕಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಇದೆ. ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೋಗಲಿ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೋಗಲಿ ೧೦-೧೫ ವರ್ಷಗಳ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಹಾಗೆ ಇವೆ. ಜನಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದು ಹೋಗುವುದು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವವರೆಗೆ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ನಾನು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿದಮೇಲೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಈ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್

ಅಫೀಸ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸರ್‌ಮೈಸ್ಟ್ ಎಸಿಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್‌ವೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಅವನ್ನು ತಹಬಂದಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಬ್‌ರಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಲಂಚಗುಳಿ ತನವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಕೊನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾರೂ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೂ ಸಮಂಜಸವಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದಷ್ಟೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಲಂಚಗುಳಿತನವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಜನರಿಗೆ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ನಮಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಒಂದು ನ್ಯಾಯವಾರ್ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ? ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದನ್ನು ನಾವು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕ್ಯನ್ ೮ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಪುನಃ ತಿದ್ದುವುದಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ, ಜಾಯಿಂಟ್ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಎಂದು ಏನಿದೆ — ಇವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಜಮೀನು ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜಾಯಿಂಟ್ ಫ್ಯಾಮಿಲಿಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ೭೦೦-೮೦೦ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ೫೦ ಎಕರೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ೨ ಎಕರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗೇಣಿದಾರನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಡವರನ್ನು ನಿರ್ಗತಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಒಂದು ಮಿತಿ ಹಾಕಿ, ಅವರಿಗೆ ೪ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಡ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಜಶೇಖರನ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿ ನಿದ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ನಿಲುವು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಜನರನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ನಿಯಮಗಳು ಏನಿವೆ ಎಂದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನೆಂಬಿಕೆ ಇರಬೇಕು, ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಕಾನೂನು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ನೆಂಬಿಕೆ ಇರತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಾನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಅವರನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ

ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನೀವು ಸೇರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

[Vice Chairmen (Sri H. T. Krishnappa) in the Chair]

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಜಶೇಖರನ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳು ಅಡ್ಡಿ ಬಂದು ಆ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಚೇರ್‌ಮನ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ನೀವು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಜಶೇಖರನ್.—ಪಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನುದಾರರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥವರ ಹೆಸರನ್ನು ಆ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಭೂನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಒಂದೊಂದು ಭೂನ್ಯಾಯಮಂಡಲಿಗೂ ಮೂರು-ಮೂರು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಂತೆ ಅವರು ಒಂದು ಕರಡು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಕತ್ತರಿ ಏಟು ಬಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಇದು ವಾಸ್ತವಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಪಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅಂತ ಅಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ನನಗೆ ಒಪ್ಪಿದರು. ಅವರ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥವರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ, ನಾನು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅದನ್ನು ಪರಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಸಲ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉಭಯತ್ರೂ ಸೇರಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಮೇಲೆ ಉಭಯತ್ರೂ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಮುದ್ರೆಯೂ ಕೂಡ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕತ್ತರಿ ಏಟು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇದು ಇರುವ ವಾಸ್ತವಾಂಶ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಭೂನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳಿಗಾದ ಗತಿಯೇ ಇದಕ್ಕೂ ಆಗುತ್ತದನ್ನುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಹೆಸರುಗಳು ಪಟ್ಟಿ ಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಬರವಣಿಗೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಕೇಳಿ, ಆಗ ನಾವು ಕೊಡುವೆವು.

ಛೇರ್ಮನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸುವ ಕೊಟ್ಟಿರುವರೆಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಅವರೂ ಸಹ ಆಶ್ಚರ್ಯವೂ ಸಚಿವರಾಗಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ!

ಛೇರ್ಮನ್.—ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸುವ ಅಷ್ಟು ಲಭ್ಯವಾಗಿ ಯಾರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಕೂಡದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ಅದಲ್ಲೂ ಈಗ ಬೇಡ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಆಶ್ಚರ್ಯವೂ ಸಚಿವರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಿಲವು ಜಮೀನ್ದಾರರಗಳಿಂದ ದೊರೆಯಿತು. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಬೇರೆಯವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ವಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅಷ್ಟು ಜನರನ್ನೂ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಜಶೇಖರನ್. — ತಾವು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವವರಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಯಾರು ಇಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ, ಕಿತ್ತುಹಾಕೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಜಶೇಖರನ್. — ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಕಿತ್ತುಹಾಕುವಿರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲೂರು ಅನಂದರಾವ್. — ರೈತರು ಅಡಮಾನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ ೬ ರಷ್ಟು ಸ್ವಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವಿರಾ? ಏಕೆಂದರೆ, ಇದು ಬಡಕೆ ತುರ್ತಾದ ವಿಚಾರ, ಇದರಿಂದ ರೈತರು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮಯ್ಯ. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಧರ್ಮದತ್ತಿ ಇನಾಮತಿಯ ಅನುಭೋಗದ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಇನಾಮ್ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಗೇಣಿದಾರರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದಾಗ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರು ಜಮೀನನ್ನು ಖುದ್ದು ಅಜಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡಿ ಯಾರೂ ನಿಜವಾದ ಗೇಣಿದಾರನೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ, ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಗಳ ಮುಂದೆ ಈ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಾಗ, ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಇದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗದೆ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಾದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಸದಸ್ಯರು ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ತೀರ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ಅಥವಾ ಹೆಸರುಗಳು ಕ್ಲರಿಕಲ್ ತಪ್ಪಿನಿಂದಾಗಿ ಬೇರೆ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ಅಥವಾ ಹೆಸರು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಈಗಿನ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಅಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದು ಕ್ಲಾಸಿ ಜ್ಯೂಡಿಸಿಯಲ್ ಬಾಡಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾವು ತಿದ್ದುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನಿದ್ದರೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ರಿಟ್ ಹೋಗಿ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ರೈತ ಬಂದು ರಿಟ್ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಹಾಗೂ ಲಾಯರ್ ಶುಲ್ಕವೆಲ್ಲ ಕಟ್ಟಿ ಬದುಕುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅದಾದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡುವರೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬಾಳೆಗೌಡ. — ನಾನು ಹೊಸಕೋಟೆಯ ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದಾಯ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮದತ್ತಿ ಇನಾಮತಿಯ ಅನುಭೋಗದ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ವಜಾ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಇನಾಮ್ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಕೆಳಗಡೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಾದರಿಂದ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು, ಧರ್ಮಧಾಯ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮದತ್ತಿ ಇನಾಮತಿಯ ಅನುಭೋಗದ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ೩೧-೧೨-೭೯ ರವರೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುವವರು ನಮೂನೆ (೭) ರಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಇದಕ್ಕೇ ಬೇರೆ ನಮೂನೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು, ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಇನಾಂ ರದ್ದಿಯಾತಿ ವಿಶೇಷ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಲ್ಲಿ ಹಾಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದಿರುವ ಪ್ರಕರಣ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ೨೪ ಸಾವಿರವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನಾನು ನೀಡಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುವರು. ಈ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಿಳಿಸುವರೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಯಾರು ಯಾರು ಜಕ್ಕು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲ ಭೂಮಾಲೀಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಗೇಣಿದಾರರಾಗಿರುವವರು ಗೇಣಿದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಲು ಕಾಲದ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಇನಾಂ ರದ್ದಿ ಯಾತಿ ವಿಶೇಷ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಲ್ಲಿ ಹಾಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೆ ಉಳಿದಿರುವ ೨೪ ಸಾವಿರ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನಿನನ್ವಯವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಮಯ್ಯನವರು ಕ್ಲರಿಕಲ್ ಮಿಸ್ಟೇಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಾರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಗತಕ್ಕ ಕ್ಲರಿಕಲ್ ಮಿಸ್ಟೇಕ್‌ಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಆತಂಕವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ, ತೀರ್ಪನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಆದರೆ, ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಇದು ಕ್ಯಾಪಿ ಜ್ಯೂಡಿಸಿಯಾತ್ ಜಾಡಿಯಾದ್ದರಿಂದ ನಾವು ತೀರ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದಲಿಕ್ಕೆ ಒರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಲರಿಕಲ್ ಮಿಸ್ಟೇಕ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಸಂಪದಿಸಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಪ್ರಕರಣ ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಸಂಪದಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಕರಣ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ತೀರ್ಪು ಬಂದಮೇಲೆ ಪುನಃ ತಿದ್ದುವುದು ಎಂದರೇನು? ತೀರ್ಪು ಬಂದಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಗೇಣಿದಾರ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಾಕಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ, ತೀರ್ಪು ಬರೆಯುವಾಗ “ರ ಮೇಗೌಡ” ಎನ್ನುವ ಬದಲು “ಕರಿಗೌಡ” ಎಂದೋ ಅಥವಾ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ “೨೫”ಕ್ಕೆ “೩೦” ಎಂತಲೋ ತಪ್ಪು ಆಗಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಸಂಪದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದೇಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಅಪ್ಪಾಜಿ.—ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೇ? ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ? ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇದು ಇವತ್ತು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ, ಇದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

SRI B. B. SAYANAK.—What about construction of Bellary Nala in Belgium? The Hon'ble Minister was kind enough to order during February 1979 that within a month the Bhoodan land should be distributed. I want to know when this land will be distributed to the landless persons?

ಶ್ರೀ ಎ. ರಾಮಚಂದ್ರ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದ ಯಾವುದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳಿಗೆ ಸುಳ್ಳು ಘೋಷಣೆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವವರ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದೇಶ ಕೊಡುವರೆ? ಈಗ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨-೩ ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಮಂಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಐದು ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರನ್ನು ಹಾಕಿ, ಎಲ್ಲ ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದರೆ, ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಸುಳ್ಯಾದ ಗತಿಯೂ ಹೀಗೆ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಸಭೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವರು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರು ಎರಡು ಸಭೆಗೂ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳು ಬರದ ದೆಸೆಯಿಂದಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಹಾಗೆ ಉಳಿದಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನಮ್ಮ ಸುಳ್ಯಾ ಭೂ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಮಂಡಲಿಗೆ ಕೊಡಲೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹರಿಜನಕೂ ಬಹಳ ಜನ ದರಬಾಸ್ಕು ಹೊಲಕ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ; ಒಂದೇ ಒಂದು ದರಬಾಸ್ಕುಕೂಡ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಏನು ತಾವು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು. ಭೂ ಸ್ವಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಏನೇನು ನಡೆಯುತ್ತದೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟು ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ; ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

೩,೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮಗೆ ೩೦ ಜನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಅಥವಾ ಇಡ್. ಟ್ಯಾಂಕ್ ಅಕ್ಟಿವಿಷನ್ ಅಫೀಸರ್; ಸ್ಟೆಷಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್, ಇನ್ನಿತರ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರನ್ನು ತುಂಬಲಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಕಷ್ಟ ಇದೆ; ಅದನ್ನು ಪೇಗ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ; ತಾವು ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿರಬೇಕು. ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಮೇಲೆ ಬರತಕ್ಕ ದೂರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ದಯಮಾಡಿ ಹೇಳಿ? ಮೊನ್ನೆ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

With regard to Sri Sayanak's point about the nalla, I have not given my thoughts to this aspect of the matter; if he writes to me a letter, I shall get it examined and take suitable action.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಕ್ಲೇರೇಷನ್ ಕೊಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಂದು ಸರ್ಕುಲರ್ ಬಂದಿದೆ. ಪಂಚಸಾಲ್ ಹರಾಜು, ಏಕಸಾಲೆ ಹರಾಜಿಗೆ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಅವರು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಇನ್ಸಿಟ್ಯೂಷನ್ಸ್ ದೇವಸ್ಥಾನ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಆ ಜಮೀನು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಯಾರೋ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಈ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಡಿಕ್ಲೇರೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ? ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಪೂಜೆ ವಗೈರಿ ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತವೆ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಸುತ್ತೋಲೆ ಇಂಥ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಏಕಸಾಲೆ, ಪಂಚಸಾಲ್ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೀಫಾರ್ಮ್ ಆಕ್ಟ್ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಇನಾಂ ಅಭಾಲಿಷನ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇನಾಂ ಅಭಾಲಿಷನ್ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರ್‌ರವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಸವಯ್ಯ (ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಶಾಖೆಯ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ದರ್ಶಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ನೆಲೆಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹವರು, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬೀಡಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹವರು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆರ್ಯರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ; ಇವು ಇಂದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಗರಗಳಾಗಿವೆ. ನಾನು ನಾಸ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಅಸ್ತಿಕದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮದು ಸನಾತನ ಧರ್ಮ; ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕಂತಹವರು ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ವದ್ವಂತಿಯಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ರಾಜರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಲಾವಿಧರಿಗೆ, ಶಿಲ್ಪಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ; ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ, ಇವತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ರಿಪೇರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹಾಳು ಗೋಡೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪಾಳು ಗೋಪುರದಿಂದ ಕೂಡಿದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿವೆ. ದೇವರಿದ್ದ ಕಡೆ ದೇವಾಲಯಗಳಿಲ್ಲ; ದೇವಾಲಯಗಳಿದ್ದ ಕಡೆ ದೇವರಲ್ಲ, ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ಸನಾತನ ಕಾಲದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ೫೦ ಲಕ್ಷ

ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ, ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ರಿಟೈಲಿಂಗ್ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇವತ್ತು ಕನಾಕಟದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಐವತ್ತುಕ್ಕೇನೂ ಕೊಡತೆ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅನಂದರಾಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಹಾಗೂ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇವೇನು ಕೆಲವೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದು ಇವತ್ತು ಹೇಳಿ: ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ವಡವೆ ವಸ್ತುಗಳು ಹಾಗೂ ವಜ್ರ, ವೈಡೂರ್ಮಗಳನ್ನು ದೇವರ ಮೈಮೇಲಿನಿಂದ ಬಡಲಾಯಿಸಿ : ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ವಡವೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವುದಾದ್ದು ಕೂಡ ಇದೆ. ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲಾಗಲಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದಲಾಗಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಣ ಬೇಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಕೆಲವು ಪಟ್ಟ ಭದ್ರಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನಷ್ಟ ಹೋಗುವಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಅಕ್ವೈಸ್ತಿ ತಂದು ಬಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡುವ ಯೋಚನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅನಂದರಾಯರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಹಿಂದಿನ ಕಾನೂನುತಂತ್ರ ಹಿಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಿಜ. ಧಾರ್ಮಿಕ ದರ್ಶನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಏನೇನು ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆಯೆಂಬಂವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಬ್ ಕಮಿಟಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಸಭೆಗೆ ಅಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ವಿ. ಎಲ್. ಶಿವಪ್ಪನವರು, ಜಯದೇವರಾಜ್ ಆರಸ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂದಿರಗಳು ಏನಿವೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಕೆಲವರು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದವರು, ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗವು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಹಾಕತಕ್ಕಂತಹ ಬಾಡಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂತವು ಕೆಲವು ಇವೆ, ಕೆಲವು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇವೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂದಿರಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಬಡತನಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂದಿರಗಳು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನಿಯಂತ್ರಣ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಕೃಷ್ಣಯ್ಯರ ಅವರು ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಮಂಜೂಸಾಧ ಸ್ವಾಮಿ, ಹೈಡೆಯವರನ್ನು ಕರೆಯಕೊಂಡು ಬಂದು ಬಸವನಗುಡಿಯ ಹತ್ತಿರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಟೆಂಪಲ್ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗಾಗಿ ೧೦ ಅಕ್ಕ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂದಿರ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಷಾಪಿಂಗ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳ ಬಂದೇ ಬಂದಿವೆನಕ್ಕೆ ಏನು ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನಿಯಂತ್ರಣ ತಂದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂದಿರಗಳು ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ದಾಮೋದರ ಮುಲ್ಲೆ ಅವರು ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಪೂಜೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಧಾನಗಳು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮನೋಧಾಯಿ ಇವೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೋರ್ಡ್ ರಚಿಸುವ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಬಿಲ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕೇರಳದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರೇ ಆಗಲಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇರತಕ್ಕವರು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕೋರ್ಸ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಪೂಜಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲದಂತಹ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಅವರನ್ನು ತಿಂಗಳ ವೇತನದ ಮೇಲೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಲ್ ಬಂದಮೇಲೆ ಯೋಚಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮೆಳ್ಳೂರು ಅನಂದರಾವ್ ಅವರು ಕೆಲವು ಆನೇಕ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗೆ ತಸ್ತೀಕು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಇದು ಸಹಜವಾದ ವಿಚಾರ, ಅದಕ್ಕೆ ಇನಾಂ ಅಮಾಲಿಷನ್, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಆಗಲಿ, ಈ ಬಂದು ತಸ್ತೀಕು ಅಮಾರ್ಡ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡದೇ ನಿರ್ಧಾನವಾಗಿದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪೆಲ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡದೇ ತಸ್ತೀಕು ಹಣ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ತಡವಾಗಿದೆ.

ಎಂದು ಕಮಿಷನರ್ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆದೇಶ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಕೇಲ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಆದಾಗ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಯಿತು, ಲಂಪ್ ಸಮ್ ಆಗಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಮಂಜರಾಯಿ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಎಂದು ಹೆಸರು ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಅವನು ಜನರಲ್ ಆಗಿ ಅಟೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವನನ್ನು ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಇವೆ ಅಂದರೆ ಅವನು ಲಿಸ್ಟ್ ಹೆಡುಕೆ ತಂದುಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೋರ್ಡ್ ರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸ್ಕೇಲ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡದೆ ತಸ್ತೀಕು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದರು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬಸಪ್ಪನವರು ಈ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇವೆಲ್ಲಾ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿರುತ್ತವೆ, ಆದರೂ ಅವರು ವರ್ಷ, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವೊತ್ತು ಟ್ರಸ್ಟ್ ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಹಾನರರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು, ಅವರಿಗೆ ಅಡಿಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವರು ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊವಾಟು ಜಾಸ್ತಿ, ಒಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಡಿಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಾರಿ ನಾನು ಅದನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಡಿಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಬಂದು ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತಾದ್ದು ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ನೀರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಇವೊತ್ತು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಒಪ್ಪಾಕಿಲ್ ಪ್ಲೇಸ್ ಆದಂತಹ ಹಂಪೆಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಬರುವುದು ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಹೊಸಸಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಅಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ಬರುತ್ತಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ಮಂಜರಾಯಿನಿಂದ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂದಿರ ಕಂ ಚಕ್ರೇ ಕಟ್ಟಿಸಿ ನಾವಿನಲ್ ರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಅದರ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚ ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳಿದ್ದರೂ ಈ ವರ್ಷ ಹಣ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕನ್ಸಿಡರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ನೋಡೋಣ. ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಬರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲೂ ಮಾಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ, ಈ ವರ್ಷ ಹಂಪೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರೂ ಉತ್ತಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವೆಲ್ಲಾ ಸೂಕ್ತವಾದಂತಹ ಸಲಹೆಗಳು, ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಮೇಲ್ಮಾರು ಆನಂದರಾವ್ ಅವರು ಅನೇಕ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಜಾಗವನ್ನು ಲೀಸ್ ಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಲೀಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು, ಎನ್‌ಕ್ಯೋಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಇದೆ, ಕೊಟಿಗೆ ಹೋದರೂ ಅವರಿಂದ ಬಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಶಾಮೀಲಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಆಸ್ತಿಯ ಲಿಸ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರ ಯಾರ ಕೈವಾಡ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನಿಮಾನ ಒಂದಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಅವರು ಯಾರೇ ಇರಲಿ, ನಮ್ಮ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಲೋಪ ಮಾಡಿ, ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಕುಂಠಿತವಾಗುವ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕವರಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹಿಂದೂಮುಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಪ್ಯಾವಿಜನ್ ಇತ್ತು, ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ೨೦ ವರ್ಷ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ೫ ವರ್ಷ, ೨೦ ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಒಂದು ಪಾವಿಜನ್ ಇತ್ತು. ಆ ಒಂದು ಪಾವಿಜನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರವರ ಇಷ್ಟಾನುಸಾರ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ, ಒಳ್ಳೆಯ ಜಾಗ ಯಾರು ಯಾರೋ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ. ಅದಾದ ರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ಆ್ಯಕ್ಟ್ ತರುವಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಪಾಪಸ್ಸು ಪಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಆ್ಯಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಚಿಕ್ಕಿಡ್ ಅವರು ಧರ್ಮ ಸ್ಥಳದ ಮಂಜುನಾಥಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಗ್ಗೆ, ಸವನದತ್ತಿ, ಯಲ್ಲಮ್ಮ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ

ತಾವು ಯೂನಿಫಾರಮ್ ಆಫ್ ಕ್ಲೋತ್ಸು ತರುವುದಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಅಳವಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಯಾವುದೇ ಇಂಡಿವಿಡ್ಯುಯಲ್ ಆಗಿರಲಿ, ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಲೇ ಬೇಕು. ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಬಂದಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಎಂಡೋಮೆಂಟ್ ಅಂಡ್ ಜಾರಿ ಟೆಬಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲರೂ ಯುನಾನಿಮಸ್ ಆಗಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೇಳಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ,

ಶ್ರೀ ಮಗಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಸಾಮಾನ್ಯ ನಾನು ಕೇವಲ ಎರಡೇ ಎರಡು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಧ್ಯಂತರ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೋಲಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮಂಡ್ಯ, ತುಮಕೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಕೇವಲ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಇದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸ್ಕೋಲ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂಡೋಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ತಾವು ಆಗಮ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಆಗಮತ್ರಯ ಮಹಾ ಮಂಡಲಿಗೆ ಎಕ್ಸ್ ಅಫಿಷಿಯೋ ಒಬ್ಬರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಈ ಮಂಡಲಿಗೆ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದರೂ ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಸೇರಿಸದೆ ಸತ್ತುಹೋಗಿರುವ ಅ. ನ. ಕೃ. ರವರ ಅಣ್ಣ ಶ್ರೀರಾಮರಾಯರನ್ನು ಈ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಅವರಿಂದ ರಾಜೀನಾಮೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಈ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ತಾವು ರಿಕಾರ್ಪ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಕೂಡಲೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಚಕರಾಗುವವರಿಗೆ ೩ ತಿಂಗಳ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ತಾವು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಆಗಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ೫ ವರ್ಷಗಳ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲ ಕೋಮಿನವರಿಗೂ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ಹರಿದ್ವಾರದ ಕೂಡ ೫ ವರ್ಷ ಆಗಮ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಅರ್ಚಕರಾಗಬಹುದು. ಅದ್ದರಿಂದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಚಕರಾಗುವವರಿಗೆ ೩ ತಿಂಗಳ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ತಾವು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಸವಯ್ಯ.—ಮಧ್ಯಂತರ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಸ್ಕೋಲ್ ಕೊಡಬೇಕಾದ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅದಾಯವಿರಬೇಕು. ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಪ್ಸ್ ಆಗಿರುವುದೂ ನಿಜ. ಈ ವರ್ಷ ೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಅರ್ಚಕರಾಗುವವರಿಗೆ ೩ ತಿಂಗಳು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಆಗಮಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಮೃದ್ಧಿಯೂ ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಮಾಡೋಣ. ಆದರೆ ಚಿಕ್ಕವುಟ್ಟು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಾದ ಮೂರಮುನ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಅಂಜನೇಯನ ದೇವಸ್ಥಾನ ಇಂಥವುಗಳಿಗೆ ೫ ವರ್ಷಕಾಲ ಆಗಮವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದವರು ಏನೂ ಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕರ್ಪೂರ ಯಾವಾಗ ಹಚ್ಚಬೇಕು ಕಾಯಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಒಡೆಯಬೇಕು, ಪ್ರಸಾದ ಯಾವರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದವರಾದರೆ ಸಾಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕೋರ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಆಗಮ ಮಹಾಮಂಡಲಕ್ಕೆ ತೀರಿಹೋಗಿರುವವರೊಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.....

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಆಗಮತ್ರಯ ಮಹಾ ಮಂಡಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಸವಯ್ಯ.—ಆಗಮತ್ರಯದಲ್ಲಿ ೫ ಆಗಮಗಳಿವೆ. ಇವು ಧಾರ್ಮಿಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಿಧನರಾಗಿರುವವರ ಹೆಸರನ್ನು ಈ ಮಂಡಲಿಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಏನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಸರಿಪಡಿಸುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† **ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್** (ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಅಬ್ಬಾರಿ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಅಬ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಸಲಹೆ ಹಾಗೂ ಸಮೂಹದ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿ ನನ್ನ ಅನೇಕ ಮಿತ್ರ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹಲವಾರು ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಇಲಾಖೆಯು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಕ್ಕಿಲಾಯ ಹಾಗೂ ಆಮರ್ಗಂಧವರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಅವರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ವರ್ಕರ್ಸ್ ೧೦ ಲಕ್ಷ ಬೇಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ೨ ಲಕ್ಷ, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ೧ ಲಕ್ಷ, ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ೧ ಲಕ್ಷ ಜನ ಇತರೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮತ್ತು ಡಿ.ಒಂಟ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨ ಲಕ್ಷ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸುಮಾರು ೨೫ ಲಕ್ಷ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ತತ್ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಗಮನಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಕಕ್ಕಿಲಾಯ ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರಿಂದ ನಮಗೆ ಯಾವ ದೂರುಗಳೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಾಧನೆ ಬಹಳವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೆಮ್ಮೆಪಡತಕ್ಕದ್ದು. ತಾವು ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಲಾಕ್ ಔಟ್ ಲಿ, ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಡಿ, ಲೇ ಆಫ್ ಲಿ, ಇದೆ. ಸುಮಾರು ೨೫ ಸಾವಿರ ಜನ ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವಾಲ್ಡ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ೪೨೫೦೦ ಮ್ಯಾನ್‌ಡೇಸ್ ಲಾಕ್ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರತಿಶತ ೧ ರಂತೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವಾಲ್ಡ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ನಾವು ಹೆಮ್ಮೆಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದು ಏನೆಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಆಸೆ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಕ್ಕಿಲಾಯರವರು ಯಾವ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದರೋ ಅದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಈ ಇಲಾಖೆಯು ಇನ್ನಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿರಬಹುದೆಂದು ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಈವತ್ತಿನದಿವಸ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಹೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿದರೆ ೩೫೦ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪೦-೪೫ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೂ ಇರಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಎವರೆಸ್, ಕಾಟೆ, ನರ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು, ಪಾರ್ಲಕಾಟ್ ಸ್ಪೀಲಿಂಗ್, ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರ, ಸ್ಪಿನ್‌ನಿಂಗ್‌ಮಿಲ್ಸ್ ಕಮಾನಿಮೀಲ್ಸ್, ಟಾಟಾ ಫಿನ್, ಹೊಟೆಲ್ ಹೈವೇ, ಇತ್ಯಾದಿ ಇವೆಲ್ಲ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿದ್ದು ಗೊತ್ತು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಿಸಿದ್ದ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅಲಕ್ಷ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

೩-೨೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀ ಸಯನಕರವರು ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದರು, ಅದು ಏನಂದರೆ ಕೆಲವು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವಸ ಬಿಡುವು ಹೊಂದರೆ ಮೂರು ದಿವಸಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಮುಂದಿಕ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವುದಾದರೂ ಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಫಿಕ್ ಆಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಇನ್ನು ಚೈಲ್ಡ್ ಲೇಬರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಬದಲಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವಿಶಾದದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಚೈಲ್ಡ್ ಲೇಬರ್ಸ್ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಸೋಷಿಯೋ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಪಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಡವರ್ಗದ ಜನರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೋ ಇಬ್ಬರೋ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಹಸು ಎಮ್ಮೆ ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚುವುದರಿಂದ ಇವರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ೧೦ ವರ್ಷದ ಬಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕಂತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಚೈಲ್ಡ್ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯು ಒಂದು ಸೆಲ್ ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಮಿನಿಮಮ್ ವೇಜಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀ ಕಕ್ಕಿಲಾಯರವರು ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಿನಿಮಮ್ ವೇಜಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪೫ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಸ್ ಇದೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಹಿಂದೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯು ಮಾಡಿದಂಥ ಪ್ರಗತಿಗೂ, ಈ ವರ್ಷ ಮಾಡಿದಂಥ ಪ್ರಗತಿಗೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದೆ ಸುಮಾರು ೩೦ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನವನ್ನು ಪುನಃ ವಿವರಿಸಿ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲಸವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವು ನಾವು ಈಗ ಏನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರಬಾರದೆಂದು ಇರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಡಿಮೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಬಂದಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣವೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಇನ್ನು ಸಿಲ್ಕ್ ಟೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ ಮತ್ತು ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಲ್ಕ್ ಫ್ಯಾಟರ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆಡ್ವೈಸರಿ ಬೋರ್ಡ್ ಮೀಟಿಂಗನ್ನು ಕರೆದು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಸಿಲ್ಕ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ರಿಫೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಕಮಿಟಿಯ ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಇನ್ನು ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಕ್ಕಿಲಾಯರವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತುಂಬ ಕಷ್ಟಕರವಾದುದಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇವರ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನವನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ನಾವು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ೫-೭೫ ಪೈಸೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಬೀಡಿಗೆ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ೨೦ನೇ ಜೂನ್ ೧೯೭೯ಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಏನು ಇರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಷೋಷಣೆ ಬಹಳ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಏಲೆ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಮದ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ವಲರ್‌ಫೇರ್ ಪ್ರಾಪಿಡೇಟ್ ಫಂಡ್ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುವವರೆಗೂ ಮದ್ಯವರ್ಧಿಗಳ ಶೋಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅನು ವುದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಬೀಡಿ ಸುತ್ತುವ ಉದ್ಯಮ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮವಾಗಿದ್ದು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಉದ್ಯಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸಣ್ಣ ವಯಸ್ಸಿನವರಿಂದ ಹಿಡಿದು ವಯಸ್ಸಾದವರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಉದ್ಯಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಯಸ್ಸಾದ ಮೇಲೆ ಬೆರಳನ್ನು ತಿರುಗಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಸುಮಾರು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಬೀಡಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದುದು

ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ಎಳಿಶಿಯನ್ನಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಮಕ್ಕಳನ್ನೆಲ್ಲ ಈ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂಬಳ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮದ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಕೈವಾಡದಿಂದ ಇವರುಗಳು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಪಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಟ್‌ರವರು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರು, ಮದ್ಯವರ್ತಿಯವರು ಒಂದು ಒಮ್ಮೆ ತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಲೇಬರ್‌ಸ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೇಬರ್ಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಬೋರ್ಡ್ ನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದು ಕಡೆ ಸೇರಿಸಿ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟಿ ತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಬಹುಶಃ ಶ್ರೀ ಕಕ್ಕಿಲಾಯರವರಿಗೆ ಸಮಾದಾನವಾಗಬಹುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಫ್ರಾಗ್‌ಮೆಂಟೇಷನ್ ಆಫ್ ಆಕ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದ ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಚಿಕ್ಕ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಕೂಡ ಈ ಕಾನೂನಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬಂದರೆ ನಮಗೂ ನಿಮಗೂ ಅನುಕೂಲಿ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಾಂಟಿಷನ್ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ಕೂಡ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ವನ್ನು ಪುನಃ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂಟಿರ್ ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಕಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ೬ ಗ್ರಾಡ್‌ಸ್ ಆಸ್ಟ್ರೆಕ್ಟಗಳನ್ನೂ, ಒಂದು ರೆಫರೆ ಆಸ್ಟ್ರೆಕ್ಟಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಇಬ್ಬರೂ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಇದು ೧೯೮೦ಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯಬಹುದೆಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಲೇಬರ್ಸ್ ಮಿನಿಮಮ್ ವೇಜಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ೨೫ ಲಕ್ಷ ಜನರು ಈ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ತರುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಕೇರಳ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಇಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾದರಿ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೋಂದು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ, ವರ್ಕ್‌ಸ್‌ಫ್ ಮಿನಿಮಮ್ ವೇಜಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ಆಂಪನ್ನು ಶ್ರೀ ಕಕ್ಕಿಲಾಯರವರು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾಪರ್‌ಮೈನ್ಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಇಂಟಿಕ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಡೆಸಿದ ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಕಕ್ಕಿಲಾಯರವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಕಾಪರ್‌ಮೈನ್ಸ್ ನಮ್ಮ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಲಸ ವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಂಡೆಡ್ ಲೇಬರ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೬೪ ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಜನರು ಜೀತಮುಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕನ್‌ಫೋಷನ್ ಕಂಡುಬಂತು. ಬಾಂಡೆಡ್ ಲೇಬರ್ ಎಂದು ಯಾರಿಗೆ ಕರೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ರಿಹಾಫಿಲ್‌ಟೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆದೇಶ ಹೋಯಿತು. ಚಿಕ್ಕ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಎತ್ತು, ಚಿಕ್ಕಡಿ ಕೊಟ್ಟು, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದು ಹೀಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಪುನರ್ವಸತಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಸ್ಟ್ರೆಕ್ಟ ವಹಿಸಿ ಅವರು ಒಂದು ಕೆಲವುಂದು ಗೈಡ್‌ಲೈನ್ಸ್ ನಮಗೆ

ಕೊಟ್ಟು ಈ ತರಹ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿದರೆ ನಾವು ಆರ್ಥ ವರ್ಜನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನರ್ಥ ವರ್ಜನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಪೂರೈಸಲ್ ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕಳಿಸಿದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಛ ಸಮರಸ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ವ್ಯಯ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಏನೆಂದರೆ ಅಂಥವರ ಸಲುವಾಗಿ ಅಗ್ನಿಕಲ್ಪರಲ್ ಎಸ್ಕೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು ಅದೂ ಕೂಡ ಬಾಂಡೆಡ್ ಲೇಬರ್ಗೆ ರಿಹಾಬಿಲಿಟೇಟ್ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಮುಂಬರುವ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಅಸಂಘಟಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೋಟೆಲ್ ಕಾರ್ಮಿಕರು. ಇವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದುದು. ಹೋಟೆಲ್ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಅಲ್ಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲೇ ಊಟ ತಿಂಡಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲೇ ಮಲಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಆ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಮಾರೀಕರು ಹೊರಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲಿ ಮಲಗಬೇಕು ಎಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅಸಂಘಟಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರು ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಆಸ್ತಿ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಮುಗಂ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬಯಸಿದರು. ರೆಫರನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ರೆಫರನ್ಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವರಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಛಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಒಂದು ಬಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಕೈಲಾಯ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋರ್ಟಿಗೆ 229 ಕೇಸ್ಗಳನ್ನು ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದರೆ 921 ಕೇಸ್ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವರು ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾರಾದರೂ ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಮತ್ತೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಎಸ್ಕೇಟ್ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀ ರಾಜಶೇಖರ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಂಬುವರನ್ನು ಕೆಲಸ ದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಹರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಕನ್ಸಿಲಿಯೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಫೀಸಿಗೆ ಬಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಜಾಯಿಂಟ್ ಲೇಬರ್ ಕಮೀಷನರ್‌ರವರು ಜಾಯಿಂಟ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದಾಗ ಇದು ಟ್ರಿಬುನಲ್‌ಗೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡಲಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದ ಸದಸ್ಯರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಿಂದ ನಾವು ಆ ಕಡೆಗೂ ಗಮನ ಹರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಬೀಡಿಕೆ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಲು ನನಗೂ ಕೂಡ ಸಮಯದ ಅಭಾವವಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಷಯ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದರೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದರೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂದರ್ಭ ಬರುವಾಗ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ನಾನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಪತ್ರ ಮುಖೇನ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನೇನು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನನ್ನ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ

ವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ವೈಗಾವಕರ್ ಅವರು ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಲೇಬರ್ ಆಫೀಸರ್ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತಾರೋ ಎಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಲೇಬರ್ ಆಫೀಸರ್‌ರವರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೊಸ್ಟಿಂಗ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಎಕ್ಸಿಜೆಟ್ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ.....

SRI B. B. SAYANAK,—Kindly send your people to Manikbag also.

SRI R. S. PATIL.—I will look into that

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ತಾವು ಎಕ್ಸಿಜೆಟ್ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಏನಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರುವಂಥ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಯೂನಿಯನ್ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ನಂತರ ಆ ಯೂನಿಯನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಕೆತ್ತಾಹಾಕುವುದು, ಏನಾದರೂ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪೋಲೀಸರು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡುವುದು, ಕೇಸ್ ಹಾಕುವುದು, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ತಾವು (ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವರು), ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು ಮತ್ತು ಗೃಹಸಚಿವರು ಸರಿಯಾದ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವ ಮಾಲೀಕರು ಕನ್ಸಿಲಿಯೇಷನ್‌ಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾಲ್ಕು ಸಲ ಕರೆದರೂ ಕೂಡ ಮಾಲೀಕರು ಕನ್ಸಿಲಿಯೇಷನ್‌ಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಯಾರೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಹದ್ದುಬಟ್ಟಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು ಮತ್ತು ಗೃಹಸಚಿವರು ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಿಂತರೆ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬಹುದು. ವಿವಾದಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕೋ-ಆರ್ಟಿನೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರಾ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಕನ್ಸಿಲಿಯೇಷನ್‌ಗೆ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಬರದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಹೇಳಿದರೆ ಉತ್ತಮ. ನಾವು ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎಳೆದು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರತಿ ನಿಧಿಗಳೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಅವರು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತಾರೆ,

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾಲೀಕರನ್ನು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬರಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಒಳ್ಳೇ ಮಾತಿನಲ್ಲೇ ಆಪ್ತಾ, ಬಾರಪ್ತಾ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕು. ನಾವು ಕರೆದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ನಾವು ಅವರನ್ನು ಕರೆಯಬೇಕು. ಕಡಾ ಯಾವಾಗ ಬರಲೇಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಕಕ್ಕಿಲಾಯ ಅವರು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭಿನ್ನಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪೋಲೀಸರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಲೀಕರು ಹದ್ದುಮೇರಿ ಎಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಕರಣ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುವಂತಹ ಹಾಗೂ ಬಹಳ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅಲಹಾಬಾದ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಈ ಖಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ನಾನು ನಿನ್ನ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟುಗಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಗಳಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಆಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಪಾಪುಂದ ಗಳಿಸಿರತಕ್ಕಂತಹ ದುಡ್ಡು ಅದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—೧೯೭೩ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ಇಲಾಖೆ ನಡೆದು ಬಂದು ದಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ೧೯೭೩-೭೪ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ೩೭.೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೧೯೭೯-೮೦ರಲ್ಲಿ ೭೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೪೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖನಿದ ಆದಾಯ ಬರೀ ರೇಂಜ್ ನಿಂದ ಬಂದಿದೆ ಇನ್ನುಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದಲೂ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗಳಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಬೇಕು, ಪೂರ್ತಿ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರೆ, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಕಿತ್ತುಹಾಕುವುದು ಬೇಡ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಇರಲೇಬೇಕು, ಒಳ್ಳೆಯ ಸರಾಬನ್ನು ಕುಡಿಯುವವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಅದಲ್ಲದೇ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಸಯನಕರವರು ಪೂರ್ತಿ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಪೂರ್ತಿ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವ ಬಾಬಿನಿಂದ ಗಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ? ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾನನೀಯವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ನೋಡಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಬ್ಬ ಮಹನೀಯರು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಮಾನ್ಯ ಅಬಕಾರಿ ಸಚಿವರ ಸನ್ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೊಬ್ಬನು ಮಾಡುವ ಸವಿನಯ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯೇನೆಂದರೆ—

ಸಾಮಾನ್ಯ ನಾನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾಲಿಂದಲೂ ಬ್ರಾಂದಿ-ಶರಾಬು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದೇನೆ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಇರುವಾಗಲೂ ನನಗೇನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ ನವರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಬಂದು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಎಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ಪಕ್ಷಿಗಳೂ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ಬಡಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಪೋಲೀಸರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಈ ಬ್ರಾಂದಿ-ಶರಾಬುಗಳೆಂಬ ಮದ್ಯಪಾನೀಯಗಳು ಹಿಂದೆ-ತ್ರೇತಾ ಯುಗ, ದ್ವಾಪರಾಯುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದು ಈಗ ಈ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ರುವ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ವಸ್ತುವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು: ಯಾವುದನ್ನು ಮೀತಿ ಮೀರಿ ಅಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳು ಹಾನಿಕರವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ಮದ್ಯ ಪಾನೀಯದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಈಗೀಗ ಹಿರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಇದರ ರುಚಿ ತಿಳಿಯದಿರುವ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹಟ ಹಿಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಯಾರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ವಿಷಯ: ಇದು ದೈಹಿಕ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ—ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕುಡಿದು ಕೊಡಲೇ ವಿಪರೀತ ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು ಮೊದಲಾದ ಮಹತ್ತರ ಕಷ್ಟಗಳುಂಟಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಅಂತಹವರು ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಈ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಇದನ್ನು ಬಲವಂತವಾಗಿ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿದರೆ ಮನೆ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿಯ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಗಂಡಾಂತರವಾಗುವುದು. ಇದರ ನಷ್ಟವನ್ನು ತುಂಬಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಯಾಗುವುದು.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬ್ರಾಂದಿ-ಶರಾಬುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರಿಸುವುದು ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಕೆಲಸವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕುಡಿಯುವವರು. ಅಮಾಲಿಗಳು, ಜಾಡಮಾಲಿಗಳು ಇಂತಹವರಿಗೆ ಸರಾಯಿ ಬೇಕೆಬೇಕು. ಇದು ಅವರ ವಂಶ ಪಾರಂಪರಿಯಿಂದಲೂ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಬೇಕು, ಬೇಡವಾದವರಿಗೆ ಬೇಡವೇ ಬೇಡಾ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಡೆಯುವುದೆಂದರೆ, ನಾಯಾಯ ಬಾಲವನ್ನು ಕೊಳವೆ ಯೊಳಗೆ ಹಾಕಿ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಆಗಲಾರದು. ಇದನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ಬಡವರು ಕೆಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲವು ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ; ಆದರೆ ಇದು ಸರಿ

ಯಲ್ಲ ಕಾರಣ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ದಿನಕ್ಕೆ ೧೦-೦೦ ದುಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹವನು ಚಟ ದಿಂದಾಗಿ ರೂಪಾಯಿ ೧೦-೦೦ ರಷ್ಟು ಕ್ರಯದ ಶರಾಬು ಕುಡಿದರೂ ಈಗ ಅವನಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಮನ ಶಾಂತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ ಕಾರಣ ಅದರ ಅಳತೆ ಮತ್ತು ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಮೋಸವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇವರು ಇದನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಈಗದವನ್ನು ತಾವು ಓದಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ನಿಲುವು ಏನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಬರೆದಿರುವ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನೀವೇ ಯಾರೊ ಒಬ್ಬರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬರೆಸಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲೂ ಬರೆಸಿದ್ದಲ್ಲ. ಅಳತೆ ಸರಿಯಾಗಿರ ಬೇಕು. ಅದರ ಕ್ಕಾಲ್ಪಿ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಪತ್ರವನ್ನು ತಾವು ಓದಿದಿರಿ. ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ದೋರಣೆ ಯಾರರೂ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಈ ಮೊದಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಪೊಹಿಬಿಷನ್ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವವನಲ್ಲ. ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ವಿನ್ ಬೇರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಶರಾಬನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಾವು ಪಾನ ನಿರೋಧದ ಪಾಲಿಸಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಹಿಂದೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇದ್ದಾಗ ೧೨ ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇತ್ತಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕರನ್ನೇ ಕೈ ಬಿಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅವರು ಹಾಕಿದಂತಹ ೧೨-೨೦ ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗಳನ್ನು ಕೈ ಬಿಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ.—ಆ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಂಸಾರಗಳು ಕಣ್ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಕೈ ತೊಳೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರಾ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—೧೨ ಅಂಶದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು. ೧೨ ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯಬಾರದು. ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿರುವಂತಹ ನಮ್ಮಂತಹವರು-ನಿಮ್ಮಂತಹವರು ಕುಡಿದಿರಬಹುದು ಇದ್ದು ಜನರಿಗೆ ಅದರ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಆದರ್ಶ-ಪ್ರಾಯರು ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ವಾಗಿ ಅವತ್ತೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ೧೨ ಅಂಶದ ವಿಚಾರ ಏನಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿದ್ದಮದಯ್ಯ.—ಪಾನ ನಿರೋಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಸೇಂದಿ-ಶರಾಬನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸೇಂದಿಯಲ್ಲೂ ಅಡಲ್ಟೇಷನ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಂದಿಗೆ ಬೇಕಾ ಗಿರುವಂತಹ ಗಿಡಗಳು ಕೊರತೆಯೇ ಯೋ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಸೇಂದಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಶರಾಬನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷದಿಂದ ಬಂದ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಸೇಂದಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವಂತಹ ಗಿಡಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ವರ್ಷದಿಂದ ಸೇಂದಿ ಮಾರಾಟವನ್ನು ತೆಗೆಯುವಂತಹ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಾವು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್. — ಕುಡಿತ-ಸರಿಯೋ-ತಪ್ಪೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪ ಕೃತ, ಆದರೆ ಪಾನನಿರೋಧವಾಲಿಸಿ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆ ನಿಲುವನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ಈಗ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲ ಎಂದ ಮೇಲೆ ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವವರು ಹೆಚ್ಚು ದುಡಿಯುವವರು ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಪಾನೀಯಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪಾನೀಯವನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಕ್ಕಂಥವರು ಕಡು ಬಡವರು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇದು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಮಗೆ ಹೇಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಸೋವಿಯತ್ ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ಯೂಫಿಷನ್ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು, ಆದರೆ ಅದು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದರು ಜೀಪ್ ಆಗಿ ಡ್ರಿಂಕ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದರು, ಈ ಕುಡಿತ ಏನು ಇದೆ ಇದು ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟದ್ದು. ಅವರು ಇದನ್ನು ಕುಡಿಯದೇ ಇರಲಾರರು. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇದರನ್ನು ಕುಡಿದು ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಭಯ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಕುಡಿದರೆ ಏನು ಒಂದು ಪರಿಣಾಮ ಆಗುತ್ತದೋ ಅನ್ನುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ತಾವೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ಆಗಿ ಕುಡಿಯುವವರನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೆಡಿಸಿದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಡವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಈ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಆಗುವುದರಿಂದ ಅದು ಆಗದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಫೀ ಆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಲ್ಕೋಹಾಲ್ ಡಿಸೀಸ್ ಬಂದರೆ ಇದಕ್ಕೇನೆ ಒಂದು ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದು ನೋಡಿ. ಇದರ ಒಂದು ಆದಾಯ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೬೫-೬೬ ರಷ್ಟು ಭಾಗ ಈ ಕುಡಿತ ದಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ಹಣವೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಆ ಬಡ ಜನರ ಒಂದು ಆರೋಗ್ಯದ ಕಡೆಯೂ ಕೂಡ ಲಕ್ಷ್ಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ. ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ. ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಶರಾಬು ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

೪.೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್. — ತಾವು ಹೇಳಿದಂಥಾ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಜನರ ಒಂದು ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಶರಾಬು ಸಿಗಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ತತ್ಪರಃ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಶರಾಬು ಸಿಗುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಶರಾಬೇ ಕೆಟ್ಟ ಶರಾಬೇ ಇದರ ಕ್ಷಾಂತಿ ಏನು ಅಂತ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅನಾಲ್ಕು ಸರ್ಸ್ ಅನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಮಿಕ್ಸರ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕುಡಿತದಿಂದ ಇಂಥಾ ಜನರು ದೂರ ಇರಬೇಕು ಅವರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಡ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಡವರು ಹೋಗಿ ಹೋಗಿ ಕುಡಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಟೆಂಪರನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಈ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ, ಹಿಂದೆಗೆ ದವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಫಿಲಂ ತೋರಿಸಿ ಅನೇಕ ಭಿತ್ತಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ತೋರಿಸಿ ಆ ಬಡ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮವನ್ನೂ ಕೂಡ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೂ ಕೂಡ ಅಂಥಾವರನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಕುಡಿತದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರು ಕುಡಿಯುವುದಾದರೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ

ಶರಾಬನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಮೊದಲನೇ ತಿಂಗಳ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ 'ಡಬ್ಲ್ಯು ಡೇ' ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಈವಾಗ ನಾನು ತಮಗೆ ಇಷ್ಟು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಿರಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬಿ. ಬಿ. ಸಯಸಕನವರು ಈ ಡೀನೇಟರ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್‌ನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಡಿಮೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಈ ರೀತಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಕೆಲವು ಜನ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಅಪ್ಲೈ ಮಾಡುವಾಗ ಫರ್ನಿಚರ್‌ಗೆ ವೆಗೈರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಇದನ್ನು ತೆರೆದಾಗ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು ಅಂತ ಅವರ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನಾ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಂತಿಂಥಾವರಿಗೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ರಿಫ್ಯೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಅಂಬೇವಾಡಿಯವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರು ೧೯೭೪ರ ವರೆಗೂ ಕೂಡ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದರು, ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡದೇ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ಪ್ರಿಕ್ಲೈಮ್ ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್ ಇದೆ, ನಿಯಮಾನುಸಾರವಾಗಿ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ೧೨ ಜನ ಈ ರೂಲ್‌ನ್ನು ಪಾಲಿಸದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಿಂಬಡ್ತಿ ಮಾಡಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ನಾವು ಇಂಡಿವಿಡುಯಲ್ ಫಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಅವರನ್ನು ಅದರಿಂದ ರಿಲೀವ್ ಮಾಡಿ ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಫರ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಈ ಪ್ರಿಕ್ಲೈಮ್ ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್‌ನ ಪಾಸ್ ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಭದ್ರ ದೊರೆಯಬೇಕೋ ಅದು ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ದಾಮೋದರ ಮಂಜುನಯವರು ಇದೇ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀ ಸಯಸಕರವರಿಗೆ ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನೋ ಅದೇ ಉತ್ತರ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದಂಥಾ ವಿಷಯವೆಲ್ಲವೂ ಕಮರ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಂಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಎಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಟಾಡಿ ಷಾಪ್ಸ್‌ನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು, ಹೊರಗೆ ಹಾಕಬೇಕು ಅಂತ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ತಮಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ೩೫ ಷಾಪ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಷಿಫ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಜನಸಂಖ್ಯೆ, ೨೦-೨೫ ಲಕ್ಷ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಇದನ್ನು ಊರ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವುದಾದರೆ ಇದನ್ನು ಕುಡಿಯುವವರು ದೂರ ಹೋಗದೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ ; ಅನ್ನುವ ಭಯವೂ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ತರುವುದೇನೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೆಳಗಾಂ, ಧಾರವಾಡ ಇನ್ನು ಇತರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅವರ ಏರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಒಂದು ಲಿಮಿಟ್ ಏನು ಇದೆ ಆ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಮ್ಮತಿಯಾದಂಥಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಉಪವರ್ಗದಲ್ಲೇ ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ನಮಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ಯಾವ ತಕರಾರೂ ಸಹ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೂ ಕೂಡ ಲಾಭವು ಆಗುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ಒಂದು ಲಿಮಿಟ್‌ನಲ್ಲೇ ಇದನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ತಕ್ಕೇಡ್‌ರವರು ಈ ಟೆಂಪರೇನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಅನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಆಗಲೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್ಮುಗಂರವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಎಕ್ಸಿಸ್ಟಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ೫ ಕೋಟಿ ಅಲ್ಲ. ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. ಅಷ್ಟು ಹಣ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ನಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಬಾಕಿ ಬರಬೇಕಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ದಾರರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ವಸೂಲಾಡುವ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ಈ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಟೆಂಪರೇನ್ಸ್ ಹತ್ತಿರ ಹೊಸ ಹೊಸ ಶೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ದೂರ ಹೋಗಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅದುವರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರೇ ಆಗಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಮ್ಮತಿಯಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ಲಿಮಿಟೇಷನ್‌ಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು. ನಂತರ ಇದರ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೇಳಿದಂಥಾ ವಿಶ್ವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈಗೊಮ್ಮೆ ನಾನು ಈ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಏನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೋ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಬಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೂ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಟೆಂಪರೇನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರಿಂದ ಬಂದು ಫ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಟೆಂಪರೇನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಅದರ ಚೇರ್ಮನ್ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ನನ್ನನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಟಾಡಿ ಆಡಲ್ಪರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಟಾಡಿ ಆಡಲ್ಪರೇಷನ್ ಆಗದಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಫ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಟೆಂಪರೇನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಭಿತ್ತಿಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಮೂಲಕ ಏನೇನು ಕ್ರಮಗಳು ಬೇಕೋ ಅವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಮನಗಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್.—ಪೊಲಿಸ್ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸಿಸ್ಟಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಒಂದಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ಬಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಭಿನ್ನಭಿನ್ನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ರಾಮಚಂದ್ರ.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಶರಾ ಬಂದಿಂದ ತೆರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ನಾವು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿದಂತೆ ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹರಿಜನರ ಕೀರಿಯಲ್ಲಿ ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಈ ಅದರ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇವೆ, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕಾನೂನು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಶರಾಬು ಅಂಗಡಿಗಳು ಇರಬಾರದು ಎಂದು ನಾವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹರಿದ್ವರ ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯಗಳು ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳು ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ಇರಕೂಡದು ಎಂದು ನಾವೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರಂತೆ ನಾವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆದೇಶ ವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಸ್ಥಳವನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಅವರು ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಇಂಥ ಕಡೆ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ, ಏನುಕ್ರಮ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಪಾಪಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ನೋಟೀಸ್ ಮಾಡಿ ಇಂಥ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಪಾಪ್ಸ್ ಬರುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ನಗರಸಭೆಗಳವರು ಈ ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಹರಿಸಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಒಂದು ತೊಂದರೆಯೂ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಾಡಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ನಾವು ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆ ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ನಗರಸಭೆಯವರು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದಂಥ ದುಡ್ಡು ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಕಳ್ಳಿಗುಡ್ಡ.—ಕರ್ನಾಟಕ ಸಿಮೆಂಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯ ವರ್ಕರ್ಸ್ ಯೂನಿಯನ್ ಸವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ನೇಜ್ ಮೆಂಟಿನವರಿಗೂ ಘರ್ಷಣೆಯಾಗಿ ಅವರು ೯-೫-೭೯ ರಿಂದ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ನೇಜ್ ಮೆಂಟಿನವರು ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ಬೆಳಗಾನಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಯೂನಿಯನ್ ಸವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ನೇಜ್ ಮೆಂಟಿನವರಿಗೂ ಘರ್ಷಣೆಯಾಗಿ ಕೂಲಿಕಾರರು ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲೇಬರ್ ಲೀಡರ್ ಯಾರು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವೇಂಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದರೋ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹುಡುಕಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ತಾವು ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರಿಗೆ ತಕ್ಷಣವೇ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ತೆಕ್ಕೇಡ್ ಅವರು ಕೇಳಿದಂಥ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಎಲ್ಲಿ ಈ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹರೀಶ್ವರ ಕಾಲೋನಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಪರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಅರಕೇರಿಯವರು ಬೆಳಗಾನಲ್ಲಿ ನೌಕರರು ಉಪವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವರಿಗೂ ಇದರ ಕಡೆ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಆದೇಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

MR. SPEAKER.—The question is ;—

“That a sum not exceeding Rs. 32,54,80,000 inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1980 in respect of Demand No. 48 ‘Land Revenue etc’.”

“That a sum not exceeding Rs. 1,61,90,000 inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1980 in respect of Demand No. 49 ‘Stamps and Registration’.”

“That a sum not exceeding Rs. 1,12,00,000 inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1980 in respect of Demand No. 50 ‘Relief on Account of Natural Calamities’”.

“That a sum not exceeding Rs. 40,25 000 inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1980 in respect of Demand No. 51 ‘Rehabilitation Schemes’”.

“That a sum not exceeding Rs. 88,06,000 inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1980 in respect of Demand No. 52 ‘Religious and Charitable Institutions, etc.’”.

“That a sum not exceeding Rs. 4,61,30,000 inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1980 in respect of Demand No. 21 ‘State Excise’”.

“That a sum not exceeding Rs. 15,26,93,000 inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1980 in respect of Demand No. 59 ‘Labour and Employment’”.

The motion was adopted and the sums were granted

Demand Nos. 13 to 18

SRI S. M. YAHYA (Minister for Finance).—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

“That a sum not exceeding Rs. 4,01,65,000 inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1980 in respect of Demand No. 13 Taxes on income, Professions, Sales and other Services.”

“That a sum not exceeding Rs. 2,13,95,000 inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1980 in respect of Demand No. 14 Treasury and Accounts Administration”.